

Centrum för verksamhetsstöd och utveckling
Veronica Lagestig Rasmussen

2017-08-22

Dnr: RS 2017-350

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten
Ju.l6@regeringskansliet.se

Yttrande över Ny dataskyddslag, Ju2017/04264/L6

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet *Ny dataskyddslag*, SOU 2017:39. Region Östergötland begränsar sitt yttrande till de delar av förslaget som mest kan komma att påverka Region Östergötlands behandling av personuppgifter.

Sammanfattning

Region Östergötland anser att det är positivt att dataskyddsförordningen ger utrymme till nationell lagstiftning avseende vissa områden i förordningen. Det ges dock förslag på många olika lagar angående personuppgiftsbehandling på nationell nivå.

Region Östergötland instämmer med utredningens bedömning om att begreppet *uppgift av allmänt intresse* bör ha fått en vidare betydelse genom dataskyddsförordningen. Men eftersom utredningens bedömning inte är fastställd menar Region Östergötland att det är oklart i vilken omfattning myndigheter kan komma att få tillämpa artikel 6.1 e dataskyddsförordningen som rättslig grund.

Region Östergötland anser att det råder oklarheter i betänkandet om vad som omfattas av begreppet *informationssamhällets tjänster* och anser att begreppet behöver utredas vidare.

Region Östergötland anser att utredningens förslag om att barn som har fyllt 13 år själva ska kunna samtycka till personuppgiftsbehandling i samband med att informationssamhällets tjänster erbjuds direkt till barn behöver utredas vidare.

Region Östergötland anser även att begreppet *allmänt intresse* bör definieras, särskilt i förhållande till enskilda arkivinstitutioner som enligt betänkandet saknar en fastställd rättslig grund för behandling av personuppgifter.

Region Östergötland ifrågasätter att de föreslagna beloppsgränserna avseende sanktionsavgifterna inte tar hänsyn till en statlig eller kommunal myndighets storlek/ekonomiska förhållande.

Allmänna synpunkter

Region Östergötland vill inledningsvis framhålla att Region Östergötland ställer sig positiv till att dataskyddsförordningen ger ett utrymme för nationell rätt att anpassa specifika områden i dataskyddsförordningen till nationell rätt. Region

Centrum för verksamhetsstöd och utveckling
Veronica Lagestig Rasmussen

2017-08-22

Dnr: RS 2017-350

Östergötland anser dock att utredningen är allmänt hållen och att utredningen inte ger någon djupare diskussion i frågorna som lyfts fram. Utredningen hänvisar i många fall till personuppgiftslagen och dess förarbeten och ger inte många nya reflektioner om lagstiftningen (dataskyddslagen).

Ett nytt svenskt regelverk om dataskydd, kapitel 5

Förslaget att införa ett nytt svenskt regelverk, dataskyddslagen, som ska komplettera dataskyddsförordningen är generellt utformat. Utöver den föreslagna dataskyddslagen kommer sektorspecifik reglering att ha företräde framför dataskyddslagen. Det ges förslag på många nya lagar på området för dataskydd/personuppgiftsbehandling (exempelvis dataskyddslagen och forskningsdatalagen) samt att befintliga lagar ska ändras (exempelvis pågår en utredning om patientdatalagen (2008:355)).

Region Östergötland består av många olika verksamheter. I anledning av att det finns och ges förslag på ytterligare lagar som berör området för dataskydd/personuppgiftsbehandling betyder det att Region Östergötland liksom många andra myndigheter behöver ta ställning till ett flertal olika sektorspecifika regleringar. Detta kan bidra till att tillämpningen, rent lagtekniskt, blir komplicerad jämfört med om sektorspecifik reglering för behandling av personuppgifter hade förts in i en lag. Även om det inte ingick i utredningens uppdrag att se över sektorspecifik reglering, är det en viktig ståndpunkt att lyfta fram.

Rättslig grund för behandling av personuppgifter, kapitel 8

Behandling för att utföra uppgifter av allmänt intresse (8.3.4)

Region Östergötland delar utredningens bedömning av att begreppet *uppgift av allmänt intresse* bör ha fått en vidare betydelse genom dataskyddsförordningen än vad begreppet tidigare har haft. Region Östergötland instämmer även med utredningens bedömning att ett förtydligande om begreppet ska göras i dataskyddslagen, som ett tillägg till artikel 6.1 e dataskyddsförordningen.

Eftersom myndigheter inte får använda sig av en intresseavvägning som rättslig grund samt att myndigheter även till viss del begränsas att använda sig av samtycke som rättslig grund är det angeläget att begreppet *uppgift av allmänt intresse* får en vidare betydelse.

I sammanhanget måste betonas vikten av att utredningen enbart säger att det talar för att en tolkning av begreppet *uppgifter av allmänt intresse* kan tänkas tolkas vidare och att det inte är något som är fastställt. Utredningen förlitar sig på att artikel 29-gruppen kommer att ge vägledning avseende detta begrepp, men det är inget som är säkert. Utredningen är, avseende denna punkt, bristfällig och det är oklart i vilken omfattning myndigheter kan komma att få tillämpa artikel 6.1 e dataskyddsförordningen som rättslig grund.

Barns samtycke som rättslig grund, kapitel 9

När är artikel 8.1 i dataskyddsförordningen tillämplig? (9.4.3)

För att analysera vid vilken ålder ett barn kan tänkas vara moget att samtycka till behandling av personuppgifter vid erbjudande av informationssamhällets

Centrum för verksamhetsstöd och utveckling
Veronica Lagestig Rasmussen

2017-08-22

Dnr: RS 2017-350

tjänster instämmer Region Östergötland med utredningen att det är av vikt att förstå innebörden av begreppet *informationssamhällets tjänster*. Region Östergötland anser dock att det råder oklarheter i betänkandet om vad som omfattas av begreppet och anser att begreppet behöver utredas vidare.

Överväganden och förslag (9.5)

Region Östergötland anser, likt utredningen, att det inte finns ett givet svar på vid vilken ålder ett barn själv kan samtycka till att dess personuppgifter behandlas vid erbjudandet av informationssamhällets tjänster.

Utredningen lyfter fram ett antal för- och nackdelar med att ha en åldersgräns på antingen 13 år eller högre, men som högst 16 år. Det framgår tydligt av utredningen att rättsområdet i Sverige är outforskat avseende denna fråga. Region Östergötland anser att frågan inte är tillräckligt utredd och att frågan bör utredas vidare.

Det bör även nämnas att utredningen inte tar ställning till känsliga personuppgifter vid övervägandet av vid vilken ålder ett barn ska anses vara moget att ge sitt samtycke till behandling av personuppgifter vid erbjudande om informationssamhällets tjänster. Om känsliga personuppgifter behandlas och barn ska ge sitt samtycke till behandlingen kan det diskuteras om en åldersgräns på 13 år är tillräckligt.

Arkiv och statistik, kapitel 14

Region Östergötland instämmer i bedömningen att arkivlagstiftningens företrädare framför personuppgiftslagen är en nödvändig utgångspunkt för att den svenska offentlighetsprincipen fullt ut ska kunna fylla sin funktion. Region Östergötland delar också bedömningen att det krävs ett uttryckligt undantag från artiklarna 16 och 18 i dataskyddsförordningen för att den etablerade principen att inte ändra i arkiverade personuppgifter ska kunna upprätthållas.

Region Östergötland anser att begreppet *allmänt intresse* bör definieras, särskilt i förhållande till enskilda arkivinstitutioner som enligt betänkandet saknar en fastställd rättslig grund för behandling av personuppgifter. Huruvida föreskrifter från Riksarkivet är tillräckliga för att säkerställa att detta allmänna intresse skyddas är svårt att bedöma.

I betänkandet anges att dataskyddsförordningen inte gäller behandling av avlidna personer och att medlemsstaterna själva får fastställa bestämmelser för behandlingen av personuppgifter rörande avlidna personer. Sekretesstiden i samband med sjukvård eller socialtjänst är i Sverige, enligt OSL, 70 år oavsett om personen lever eller inte. Detta bör inte bli något problem eftersom nationella bestämmelser kan fastställas, men ändå värt att notera.

Centrum för verksamhetsstöd och utveckling
Veronica Lagestig Rasmussen

2017-08-22

Dnr: RS 2017-350

Sanktioner, kapitel 18*Sanktionsavgifter inom offentlig sektor (18.5.)*

Region Östergötland delar utredningens bedömning att statliga och kommunala myndigheter hanterar stora mängder personuppgifter och särskilt stora mängder känsliga personuppgifter.

Det finns dock anledning att ifrågasätta att de föreslagna beloppsgränserna inte tar hänsyn till en statlig eller kommunal myndighets storlek/ekonomiska förhållande. Sanktionsavgiftens storlek kommer att beslutas med vägledning av de omständigheter som tas upp i artikel 83.1-3 dataskyddsförordningen och omständigheterna tar inte hänsyn till statliga eller kommunala myndigheters storlek/ekonomiska förhållande.

En typ av överträdelse kan komma att leda till samma beloppsstorlek i sanktionsavgift oavsett om det är frågan om ett landsting/region som är ”mindre” eller ”större” och därmed har olika ekonomiska förutsättningar. Det bör vidare utredas om det är lämpligt att sätta upp en procentsats eller omständighet som tar hänsyn till den statliga eller kommunala myndighetens storlek/ekonomiska förhållande. Detta är något som Region Östergötland anser behöver beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Mats Johansson

Ditte Pehrsson Lindell

Regionstyrelsens ordförande

Tf Regiondirektör